

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 498/2021-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. októbra 2021 prerokoval vyhlásenie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky **Martina Vernarského** o jeho zaujatosti vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1934/2021 a takto

r o z h o d o l :

Sudca III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Martin Vernarský **je vylúčený** z konania a rozhodovania vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1934/2021.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a námietka zaujatosti

1. Ústavný súd vedie pod sp. zn. Rvp 1934/2021 konanie o ústavnej sťažnosti Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Šrobárova 2, Košice, IČO 00 397 768 (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Sžfk 39/2020 zo 6. júla 2021 a uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 189/2017-165 z 9. októbra 2019. Vec napadla sudcovi spravodajcovi Petrovi Strakovi, ktorý je členom III. senátu ústavného súdu.

2. Sudca ústavného súdu Martin Vernarský, ktorý je členom III. senátu ústavného súdu, listom z 27. septembra 2021 adresovaným predsedovi ústavného súdu oznámil v zmysle § 49 ods. 4 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) svoju zaujatosť vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľky, a to pre jeho pomer k sťažovateľke ako účastníčke konania. V konkrétnostiach sudca ústavného súdu uviedol, že je dlhoročným zamestnancom sťažovateľky (od roku 2000) a hoci si je vedomý doterajšej rozhodovacej praxe ústavného súdu v obdobných skutkových okolnostiach (uznesenie vo veci sp. zn. I. ÚS 102/2018), je jeho vzťah k sťažovateľke objektívne determinovaný nielen pracovným pomerom, ale aj jeho členstvom vo Vedeckej rade

Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (ďalej len „vedecká rada“), ktoré na základe menovania rektorom sťažovateľky začal aktívne vykonávať počnúc prvým zasadnutím uvedeného orgánu akademickej samosprávy konaným 8. novembra 2019. Hoci sa vo veci sťažovateľky vedenej na ústavnom súde subjektívne zaujatým necíti, je presvedčený, že už popísané skutočnosti objektívne vyvolávajú pochybnosti o jeho nezaujatosti.

3. Pokynom predsedu ústavného súdu z 29. septembra 2021 bolo oznámenie v súlade s čl. IV bodom 1 písm. d) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 (ďalej len „rozvrh práce ústavného súdu“) pridelené na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde do štvrtého senátu ústavného súdu oprávneného na rozhodnutie, ak ide o sudcov tretieho senátu.

3.1. V súlade s čl. II ods. 3 rozvrhu práce ústavného súdu tak o vyhlásení zaujatosti sudcu ústavného súdu Martina Vernarského rozhodoval štvrtý senát ústavného súdu v zložení Libor Duľa – predseda senátu a sudcovia Ladislav Duditš a Miroslav Duriš (ďalej len „námietkový senát“).

II.

Relevantná právna úprava

4. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

4.1. Podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody vylúčenia podľa odseku 1 alebo odseku 2 oznámi sudca ústavného súdu bezodkladne predsedovi ústavného súdu.

5. Podľa § 50 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu môže sám vyhlásiť svoju zaujatosť vo veci; musí tak urobiť písomne bezodkladne a uviesť jej dôvody.

5.1. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

6. Ústavný súd na úvod zdôrazňuje, že nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a straníckosti. V judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje nestrannosť subjektívna a nestrannosť objektívna. Subjektívne chápanie nestrannosti je posudzovaním správania súdu (sudcu). Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Nestrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej nezaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu. Objektívna nestrannosť sa naproti tomu neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa

ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Podľa názoru ESLP objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prerokovanej veci a účastníkom konania. Rozhodujúcim prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania (jeho právneho zástupcu) je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že naznačujú nedostatok nestrannosti súdu (rozsudok ESLP vo veci Pullar v. Spojené kráľovstvo).

7. Námietkový (štvrtý) senát ústavného súdu po preskúmaní dôvodov uvedených vo vyhlásení sudcu tretieho senátu ústavného súdu Martina Vernarského vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1934/2021 dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na vylúčenie sudcu Martina Vernarského z prejednávania a rozhodovania danej veci.

8. Ústavný súd, vychádzajúc z uvedeného, bral zo subjektívneho hľadiska do úvahy, že sudca ústavného súdu Martin Vernarský sám svoju zaujatosť v predmetnej veci vyhlásil a zároveň zdôraznil, že sa subjektívne zaujatým necíti. Na podklade skutočností už popísaných (bod 2 tohto uznesenia) však zároveň uviedol, že tieto objektívne podľa jeho názoru vyvolávajú pochybnosti o jeho nezaujatosti.

9. Pokiaľ ide o objektívne hľadisko nestrannosti, ústavný súd zastáva názor, že oznámené skutočnosti vzbudzujú objektívne pochybnosti o nezaujatosti sudcu ústavného súdu Martina Vernarského. Ústavný súd už vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 102/2018 rozhodol za obdobných skutkových okolností, že pracovný pomer k sťažovateľke nie je sám osebe dostačujúci na vznik pochybností o zaujatosti sudcu ústavného súdu pri rozhodovaní v konkrétnej veci.

9.1. V konkrétnych okolnostiach veci je však pomer sudcu ústavného súdu determinovaný nielen pracovnoprávnym pomerom k sťažovateľke ako účastníčke konania vedeného ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1934/2021, ale zároveň aj aktívnym výkonom jeho členstva v orgáne akademickej samosprávy sťažovateľky.

9.2. Rektor vysokej školy (sťažovateľky) je jej štatutárom, čo zároveň znamená, že je oprávnený v konkrétnych okolnostiach veci sťažovateľku zastupovať aj v konaní o ústavnej sťažnosti. Zároveň je rektor vysokej školy *ex lege* aj predsedom vedeckej rady, ktorej členom je aj sudca ústavného súdu Martin Vernarský, a v právomoci vedeckej rady v rámci jej zverených úloh je aj rokovanie o otázkach predložených samotným rektorom. Rektor vysokej školy teda zároveň z titulu svojej funkcie definuje (môže definovať) aj rozsah výkonu právomoci vedeckej rady. Okrem uvedeného rektorovi vysokej školy vo vzťahu k členom vedeckej rady, teda aj vo vzťahu k sudcovi ústavného súdu Martinovi Vernarskému, patria aj zdieľané menovacie právomoci a zdieľané odvolacie právomoci (právomoci členov vedeckej rady odvolať).

9.3. Všetky už popísané skutočnosti determinujúce vzťah sudcu ústavného súdu k sťažovateľke ako účastníčke konania o ústavnej sťažnosti podľa názoru ústavného súdu objektívne vzbudzujú pochybnosti o nestrannosti sudcu ústavného súdu Martina Vernarského v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1934/2021.

9.4. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že za rovnakých relevantných okolností v súvislosti s vyhláseniami sudcu ústavného súdu o zaujatosti rozhodol ústavný súd uzneseniami č. k. IV. ÚS 145/2019 z 20. novembra 2019, č. k. IV. ÚS 28/2020 z 22. januára 2020, č. k.

IV. ÚS 93/2020 z 13. marca 2020, č. k. IV. ÚS 344/2020 z 15. júla 2020, č. k. IV. ÚS 402/2020 z 25. augusta 2020, č. k. IV. ÚS 97/2021 z 23. februára 2021 a č. k. IV. ÚS 337/2021 z 22. júna 2021 totožne.

10. Z uvedených dôvodov námietkový (štvrtý) senát ústavného súdu rozhodol podľa § 49 ods. 1 prvej vety v spojení s § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2021

Libor Duľa
predseda senátu